

Susanne Kennedy: even goed als een LSD-trip

Een psychedelisch portret van een zieke influencer, een feestje met trans diva's en een ode aan West-Vlaamse grootmoeders. Het openingsweekend van Kunstenfestivaldesarts gaf een podium aan sterke vrouwen en hun vaak stille leed.

Charlotte De Somviele

Het is aanstekelijk om te zien hoe goed de vrouwen uit 'Prophétique' in hun vel zitten. Werner Strouven

De 27e editie van het Kunstenfestivaldesarts opende zoals het hoort: met een feestje. Bij binnenkomst zijn de meiden van Prophétique (On est déjà né-es) (***) zich al stevig in het zweet aan het werken, opgezweept door een MC. Comment ça va, Bruxelles?! In hun thuisland Ivoorkust worden ze de 'zottinnen' genoemd. Omdat ze zich vrouw voelen maar met een penis geboren zijn. Overdag werken ze als kapsters, 's nachts worden het diva's.

Maar fuck de duisternis, dacht choreografe Nadia Beugré. Zij laat hen schitteren op het podium, zo vrij als een queer vogeltje. De trans sterren voguen en twerken erop los, droogneuken zowat de hele kamasoetra bij elkaar, zingen mee met Rihanna en vegen sensueel het zweet van tussen elkaars bilspleet. 'Tu mérite plus de féminisme dans ta vie', schreeuwen ze terwijl ze het publiek snoepjes toegooien. Aanstekelijk om te zien hoe goed deze vrouwen in hun vel zitten, hun solidariteit is groot.

Artistiek is Prophétique niet erg verrassend, maar het komt voelbaar uit de (onder)buik van de performers zelf en dat maakt het authentiek. Het stuk mag dan wel complexloos zijn, de identiteit van deze vrouwen is dat niet. Dat maakt niets van wat hier gebeurt gratis.

Psychedelische wereld

Susanne Kennedy stond met stip op één in ons must-see lijstje. De Duitse regisseur kreeg in 2017 de Europese Theaterprijs voor haar kleurrijke en posthumanistische totaaltheater. En terecht, zo zagen we in Théâtre National.

In Angela (a strange loop) (****) lijken je zintuigen je constant te bedriegen. Wat is nog echt, wat fake? Spil van deze raadselachtige trip is Angela, een jonge influencer met een moedercomplex en een mysterieuze ziekte waardoor ze zich thuis opsluit. Samen met haar moeder, lief en vriendin maakt ze TikTok-filmpjes, eet ze McDonald's en speelt ze met haar teddybeer. Hun dialogen, in banaal Engels, lijken zo van het internet geplukt.

Beeldend kunstenaar Markus Selg plaatst de figuren in een fascinerende 'non-plaats', die het midden houdt tussen een Airbnb-appartement, een reality-tv set en een winkelcentrum. 'Exit' staat met rode letters op de muur gekalkt, maar in dit konijnenhol is geen uitweg. Angela denkt dat ze aan de knoppen zit, maar ze zit vast in haar eigen Truman Show.

Selg overschildert het decor in verbluffende 2D-projecties die de zuurstofloze vlakheid en gladheid van Angela's virtuele bestaan benadrukken. Het perspectief is telkens een beetje off, wat je realiteitsbesef voortdurend aan het wankelen brengt.

In het spel zoekt Kennedy dezelfde spanning op. De acteurs spreken niet live, maar lipsyncen een tikkeltje vertraagd hun eigen stem, die vooraf werd opgenomen. Ook hun bewegingen en mimiek zijn tot in het detail choreografeerd. De grens tussen mens en machine gaat zo bevreemdend aan het schuiven. Het is als speuren op een AI-foto naar de laatste restjes menselijkheid. Echt spectaculair wordt het wanneer Kennedy en Selg Angela's grauwe huis clos openbreken en haar laten ontsnappen in een psychedelisch universum. De fluo animaties lijken zo uit een LSD-trip geplukt. Al in 1931 schreef filosoof Walter Benjamin over hoe de camera een 'optisch onbewuste' blootlegt. In Angela lijkt in het hart van de technologie een spirituele oerkracht te zitten, een provocatief idee. Deze mysterieuze kosmos is even utopisch als donker maar in elk geval bevrijdend. Angela gooit haar TikTok-ego van zich af en wordt één met de natuur. In de roes komen echter ook onverwerkte trauma's naar boven. In een magistrale scène hoest Angela een vruchtzak met foetus op. Misschien was dit wel het geheim dat haar al die tijd ziek maakte. Meer dan een cutting-edge portret over hoe 'the digital turn' ons idee van werkelijkheid en mens-zijn onderuit

heeft gehaald, wordt Angela daarmee ook een parabel over hoe vrouwen van generatie op generatie getekend worden door trauma.

Hapklare kost is Angela niet. Kennedy's spel met tijdloops is desoriënterend, de voorstelling had een stuk gebalder gekund en emotionele connectie hoef je niet te verwachten in deze systeemkritiek. Maar wie meestapt in de droomachtige logica, ontdekt een radicaal en visionair werk dat in niets lijkt op wat je ooit al zag.

West-Vlaamse klei

Moederschap, sporen van trauma's en het stille lijden van vrouwen, het zijn thema's die ook sluimeren in *Mémé* (***) van Sarah Vanhee. Samen met haar zoon Leander (aanwezig via video) roept Vanhee de geesten op van haar twee overleden grootmoeders. In sappig West-Vlaams vertelt ze hun levensverhaal.

Oma Margriet en mémé Denise leefden volgens een ritme dat niet het hunne was: het ritme van de seizoenen op het land en van de sekshonger van hun mannen en de vele ongewilde zwangerschappen. Maar wie hoorde hun nee?

Geen wonder dat ze van hun lichaam vervreemdden. *Pleasure activism*, dat boek hadden ze écht moeten lezen, zegt Vanhee terwijl ze op een dekentje tegen haar grootmoeders, twee handgemaakte poppen, aanligt. Mooi hoe het stuk ook in zijn gebruik van materialen een ode is aan de veelal vrouwelijke handenarbeid die nog zo vaak onzichtbaar blijft.

Mémé is een rijke bezinning die voor veel families herkenbaar zal zijn. Via haar persoonlijke geschiedenis schetst Vanhee het beeld van een maatschappij die in honderd jaar tijd drastisch is veranderd op het vlak van vrouwenemancipatie, ons pact met de aarde en de relatie tussen ouders en hun kinderen.

Toch wringt er theatraal iets aan de vorm. Die weet maar moeilijk te beklijven. *Mémé* blijft behoorlijk statisch, ongewoon klassiek ook voor Vanhee. Conceptueel is de kunstenares altijd ijzersterk, maar in dit verteltheater heb je vooral een meeslepende vertolker nodig en dat is ze niet echt. De keuze voor het afstandelijke Engels, waarmee Vanhee haar eigen perspectief toevoegt, doet daar geen goed aan en voelt ook wat vreemd in een stuk over moeder(talen). Het neemt niet weg dat je na *Mémé* met veel meer respect en verbondenheid kijkt naar al die stille, sterke vrouwen aan de muur.

'Mémé' tourt volgend seizoen door Vlaanderen. Alle speeldata via www.campo.nu